

Prima Pagină > ... > Bani/Creanțe Pecuniare > Insolvență/faliment > Ireland

Insolvență/faliment

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Legea insolvenței persoanelor fizice (*Personal Insolvency Law*) din Irlanda este reglementată de legile falimentului (*Bankruptcy Acts*) din perioada 1988-2015 și de legile privind insolvența persoanelor fizice din perioada 2012-2021 (denumite în continuare *Personal Insolvency Act* - Legea PI). Legea PI oferă trei modalități de stingere a datoriilor și introduce modificări ale legislației privind falimentul.

Toate procedurile de insolvență personală, inclusiv falimentul, sunt administrate de către Serviciul de insolvență al Irlandei (*Insolvency Service of Ireland* - ISI), care este un organism statutar independent creat în anul 2013 care funcționează sub egida Departamentului pentru justiție (*Department of Justice*).

Procedurile de insolvență personală, care sunt reglementate de Legea PI, cuprind următoarele trei acorduri:

1. Notificarea de reducere a datoriilor (*Debt Relief Notice* - DRN): pentru datorii de până la 35 000 EUR în cazul persoanelor care practic nu dețin niciun fel de bunuri și au un venit foarte mic.
2. Acordul de rambursare a datoriilor (*Debt Settlement Arrangement* - DSA): pentru plata convenită a creanțelor chirografare, indiferent de valoarea acestora, în decursul unei perioade de până la cinci ani (cu posibilitate de prelungire la șase ani în anumite condiții).
3. Acordul privind insolvența personală (*Personal Insolvency Arrangement* - PIA) pentru plata convenită sau restructurarea datoriilor garantate în valoare de până la 3 milioane EUR (valoare care poate fi mărită cu acordul creditorilor) și a creanțelor chirografare, indiferent de valoarea acestora, în decursul unei perioade de până la șase ani (cu posibilitate de prelungire la șapte ani în anumite condiții).

Atât DSA cât și PIA au în comun un proces format din trei etape:

Etapa 1: Instanța competentă emite un certificat de protecție (CP) care, prin emitere, împiedică anumiți creditori numiți sau „specificați” să întreprindă sau să introducă acțiuni împotriva debitorului, inclusiv declarații de faliment, pentru a-și recupera datoria. Odată emis de instanța competentă, acest CP este valabil 70 de zile, cu posibilitate de prelungire cu încă 40 de zile în anumite condiții[i]

Etapa 2: Aceasta implică negocierea de către un practician în insolvență personală (PIP) (sau de către o persoană căreia PIP i-a solicitat acest lucru în conformitate cu partea 3 din Legea privind insolvența persoanelor fizice din 2012), în numele debitorului, cu creditorii specificați și aprobarea prin vot a unei propuneri, în cadrul unei adunări a creditorilor prevăzută de lege. Legislația recentă prevede, exclusiv în cazul PIA, posibilitatea debitorului de a obține o revizuire a propunerii sale de către instanță, în cazul în care creditorii au respins propunerea privind PIA în adunarea creditorilor[ii]

Etapa 3: Punerea în aplicare a acordurilor, inclusiv distribuirea periodice între creditori prin intermediul PIP și analize anuale realizate de PIP, dacă este cazul.

Un debitor poate accepta DRN, DSA sau PIA o singură dată.

Falimentul este o opțiune pentru debitorii care, din cauza situației în care se află, nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru cele trei modalități de soluționare a datoriilor menționate anterior sau care au acceptat anterior una dintre modalitățile de soluționare a datoriilor, însă acordul cu creditorii a eșuat.

În cazul în care o persoană demonstrează că situația sa financiară nu poate fi soluționată printr-un acord privind insolvența și are o scrisoare de la un PIP în acest sens, aceasta se poate adresa Înaltei Curți (*High Court*) pentru a fi declarată în stare de faliment. Persoana trebuie să depună o cerere pentru un ordin de pronunțare a falimentului (*Bankruptcy Order* - ordin privind falimentul) la Oficiul examinatorului din cadrul Înaltei Curți (*High Court*) și să plătească o taxă inițială de 200 EUR. Solicitanții vor fi audiați de Înalta Curte (*High Court*); după ce o persoană este declarată în stare de faliment, aceasta este obligată prin lege să coopereze cu lichidatorul judiciar în procedura falimentului (*Official Assignee in Bankruptcy*) și cu biroul acestuia (*Bankruptcy Division of the ISI* - Departamentul „Falimente” al ISI), care sunt responsabili de administrarea patrimoniului persoanei respective.

De îndată ce un debitor este declarat în stare de faliment, creanțele chirografare ale acestuia sunt anulate integral, însă toate activele acestuia devin proprietatea lichidatorului judiciar în procedura falimentului, care este numit de Înalta Curte (*High Court*) ca administrator al patrimoniului persoanei în faliment.

Procedura de faliment poate fi introdusă în următoarele două situații:

1. de către un creditor petent, care depune o cerere la Înalta Curte (*High Court*) prin care solicită declararea falimentului unei persoane care are datorii față de acesta, dovedind calitatea sa de creditor al persoanei în cauză și faptul că persoana în cauză nu a desfășurat demersuri satisfăcătoare pentru achitarea datoriilor.
2. de către persoana în sine, procedura fiind denumită „pronunțarea falimentului personal”.

Persoana aflată în faliment este eliberată automat din starea faliment la prima aniversare a datei de pronunțare a falimentului, cu condiția să nu facă obiectul unui ordin de prelungire a falimentului (*Bankruptcy Extension Order*) (obținut de către lichidatorul judiciar în cazurile de neîndeplinire a obligațiilor).

Legea PI creează o nouă profesie reglementată de ISI, care include două categorii:

1. Intermediari acceptați (*Approved Intermediaries*- AI): o persoană fizică sau juridică autorizată de ISI în scopul sprijinirii debitorilor care doresc să depună o cerere de DRN.
2. Practiceni în insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Practitioners* - PIP): o persoană autorizată de ISI să acționeze ca intermediar între debitor și creditorul (creditorii) acestuia în scopul asigurării unui DSA sau PIA. PIP este obligat prin lege să acționeze în conformitate cu Legea PI și cu reglementările asociate. Un PIP poate solicita, de asemenea, oricărei persoane pe care a angajat-o, care este asociatul acestuia sau având un angajator comun cu acesta, să îndeplinească anumite funcții ale unui PIP.[iii]

1 Împotriva cui se poate declanșa o procedură de insolvență?

În Irlanda, persoanele fizice (inclusiv asociații ale persoanelor fizice) inițiază proceduri de insolvență personală prin procedurile prevăzute în Legea PI. Creditorii pot iniția procedura de faliment împotriva unui debitor sau un debitor poate solicita falimentul din proprie inițiativă.

2 Care sunt condițiile de deschidere a unei proceduri de insolvență?

Procedura de insolvență

Principala condiție pentru deschiderea procedurii de insolvență personală este ca debitorul să fie insolubil, adică să nu își poată plăti datoriile atunci când acestea devin scadente. În funcție de natura și de amploarea datoriilor, precum și de veniturile debitorului, se stabilește apoi care dintre cele trei tipuri de acorduri este adecvat.

Pentru a se asigura că o persoană care face obiectul unui acord privind insolvența poate menține în continuare un nivel de trai rezonabil, ISI a elaborat orientări (în urma unui proces amplu de consultare) denumite „Costuri ale unui nivel de trai rezonabil” (*Reasonable Living Expenses* - RLE). Aceste orientări, precum și asigurarea sustenabilității acordului privind insolvența, contribuie, de asemenea, la protejarea dreptului statutar al debitorului la un nivel de trai rezonabil, asigurând o metodă corectă și transparentă pentru standardizarea costurilor vieții de zi cu zi în cazul debitorilor aflați în dificultate. Costurile unui nivel de trai rezonabil ale unui debitor, pe baza modelului stabilit de ISI, sunt calculate de intermediarul acceptat sau de PIP desemnat atunci când solicită aplicarea acordului privind insolvența.

1. Notificarea de reducere a datoriilor (*Debt Relief Notice - DRN*):

Pentru a putea solicita DRN, debitorul trebuie:

- să nu își poată plăti datoriile integral atunci când acestea devin scadente;
- să aibă un venit net lunar disponibil de cel mult 60 EUR după scăderea RLE;
- să dețină active în valoare de cel mult 1 500 EUR. De asemenea, debitorilor le este permis să dețină:
 - o bijuterie care nu depășește valoarea de 750 EUR;
 - un autovehicul în valoare de cel mult 5 000 EUR și
 - echipamente sau obiecte de uz casnic, cu condiția ca valoarea combinată a acestora să nu depășească 6 000 EUR;
- să fie domiciliat în Republica Irlanda sau să fi avut, în ultimul an, reședința obișnuită sau un punct de lucru în Irlanda;
- să fi completat și semnat o declarație financiară predefinită (*Prescribed Financial Statement - PFS*) și să fi declarat pe propria răspundere că aceasta este adevărată și corectă.

Exemple tipice de datorii incluse în DRN sunt creanțele aferente cărților de credit, descoperitul de cont, creditele personale, creditele acordate de cooperativele de credit, facturile pentru utilități și cardurile emise de magazine.

2. Acordul de rambursare a datoriilor (*Debt Settlement Arrangement - DSA*)

Un debitor este eligibil să opteze pentru DSA dacă:

- nu își poate plăti datoriile integral când acestea devin scadente;
- are unul sau mai mulți creditori chirografari;
- este domiciliat în Irlanda sau, în ultimul an, a avut reședința obișnuită sau un punct de lucru în Irlanda;
- a completat o declarație financiară predefinită (*Prescribed Financial Statement - PFS*) și a semnat o declarație pe proprie răspundere conform căreia informațiile furnizate sunt adevărate și corecte;
- a obținut o declarație de la un PIP care confirmă opinia PIP că:
 - informațiile din PFS sunt adevărate și corecte;
 - debitorul este eligibil să facă o propunere de DSA;
 - având în vedere declarația financiară predefinită completată de către debitor, este improbabil ca debitorul să devină solvabil în următorii 5 ani;
 - dacă debitorul acceptă DSA, există o probabilitate rezonabilă ca acesta să devină solvabil în următorii 5 ani.

Pe lângă datoriile enumerate pentru DRN, datoriile din cadrul DSA pot include, de regulă, împrumuturi și garanții personale.

3. Acordul privind insolvența personală (*Personal Insolvency Arrangement - PIA*)

Un debitor este eligibil să opteze pentru PIA dacă:

- nu își poate plăti datoriile integral când acestea devin scadente;
- are datorii față de cel puțin un creditor garantat a cărui garanție este constituită asupra unor bunuri sau active din Irlanda;
- valoarea datoriilor garantate nu depășește 3 milioane EUR (dacă toți creditorii garantați își dau acordul, această limită poate fi mărită);
- a cooperat în cadrul unui proces privind soluționarea arieratelor în baza unui credit ipotecar [de exemplu, în cadrul procesului de soluționare a arieratelor în baza creditelor ipotecare (*Mortgage Arrears Resolution Process - MARP*) guvernate de Banca Centrală a Irlandei (*Central Bank of Ireland*)] timp de 6 luni cu creditorul garantat în ceea ce privește reședința privată principală și
 - rezultatul a fost că nu s-a convenit niciun acord alternativ de rambursare sau
 - creditorul garantat a confirmat că nu va pune în aplicare un astfel de acord sau
 - debitorul a acceptat un acord alternativ de rambursare și depune eforturi să respecte acel acord, PIP furnizând o confirmare în acest sens;
- este domiciliat în Irlanda sau, în ultimul an, a avut reședința obișnuită sau un punct de lucru în Irlanda;
- a completat și semnat o PFS și a declarat pe propria răspundere că aceasta este adevărată și corectă;
- a obținut o declarație de la PIP care confirmă opinia PIP că:
 - informațiile din PFS sunt adevărate și corecte;

- debitorul este eligibil să facă o propunere pentru un PIA;
- având în vedere PFS completată de către debitor, este improbabil ca debitorul să devină solvabil în următorii 5 ani;
- dacă debitorul acceptă PIA, există o probabilitate rezonabilă ca acesta să devină solvabil în următorii 6 ani.

Pe lângă datoriile enumerate pentru DRN și DSA, datoriile incluse, de regulă, într-un PIA vor include credite imobiliare pentru reședința privată principală, credite pentru investiții imobiliare, credite (ipotecare) pentru cumpărare în vederea închirierii.

Faliment

În Irlanda, persoanele fizice au dreptul să solicite declararea falimentului personal, adică pot depune o cerere la Înalta Curte (*High Court*) pentru a fi declarați în stare de faliment. Condițiile pentru introducerea unei astfel de cereri sunt:

- persoana în cauză sau debitorul trebuie să nu își poată plăti datoriile când acestea devin scadente;
- datoriile debitorului trebuie să depășească valoarea activelor pe care le deține cu cel puțin 20 000 EUR;
- Debitorul trebuie să fi încercat în mod rezonabil să utilizeze fie un DSA, fie PIA pentru a-și achita datoriile. Acest lucru trebuie dovedit în fața instanței prin trimitere la o scrisoare a PIP.

Un creditor poate, de asemenea, să solicite inițierea procedurilor de faliment. În cazul în care creditorul solicită falimentul, acesta trebuie să nu fi refuzat în mod nerezonabil acceptarea unei propuneri pentru un DSA sau un PIA.

Solicitarea unui ordin de declarare a falimentului se face printr-o cerere, care obligă solicitantul să depună diverse documente predefinite de Înalta Curte (*High Court*) și declarații pe proprie răspundere pe lângă Oficiul examinatorului (*Examiners Office*) din cadrul Înaltei Curți (*High Court*). Odată emis, ordinul de declarare a falimentului produce efecte de la data intrării în vigoare a ordinului; nu există un efect retroactiv de la data emiterii cererii de declarare a falimentului, așa cum poate exista în anumite jurisdicții.

Până la emiterea ordinului de declarare a falimentului, nu există nicio cale de atac specifică în temeiul Legii falimentului (*Bankruptcy Act*), prin care un creditor să numească un administrator judiciar provizoriu - Secțiunea 23 din Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) permite ca o persoană în faliment să fie arestată după pronunțarea falimentului în cazul în care aceasta urmează să părăsească jurisdicția cu intenția de a evita falimentul.

Debitorul sau creditorul poate contesta un ordin de declarare a falimentului, prin depunerea unei moțiuni și a unor declarații pe proprie răspundere pe lângă Înalta Curte (*High Court*), în care sunt expuse motivele obiecțiilor.

3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenței? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvență?

Obiectivul general care stă la baza Legii PI este de a proteja, în măsura în care este posibil, reședința privată principală a debitorului, iar dispozițiile relevante ale legii sunt structurate în acest sens.

Active în cadrul procedurii de insolvență

În cazul unui DSA sau al unui PIA, de regulă, PIP nu intră în posesia efectivă sau în proprietatea activelor debitorului - mai degrabă, PIP preia controlul asupra surselor de venituri ale debitorului pe durata acordului și stinge creanțele creditorilor din aceste surse de venituri, în baza condițiilor acordului. Sursele de venituri care sunt disponibile sunt cele rămase după deducerea RLE, a rambursărilor de chirii sau ipoteci și a altor plăți pentru situații speciale, cum ar fi cheltuielile medicale. Plata ratelor pentru împrumuturile garantate se face, de regulă, direct de către debitor creditorilor acestuia, conform condițiilor acordului. Dacă un activ este vândut în cadrul unui acord, acesta este de obicei vândut direct de către debitor.

Active în cadrul procedurii de faliment

În conformitate cu Legea falimentului, toate activele care aparțin persoanei în faliment la data pronunțării falimentului intră imediat în proprietatea lichidatorului judiciar (aceasta înseamnă că lichidatorul judiciar deține acum toate activele din patrimoniul persoanei respective). Din motive de claritate, aceste active includ:

- numerar;
- conturi deschise la instituții financiare, inclusiv conturi curente, de economii, de investiții etc.;
- toate terenurile și clădirile, inclusiv cele considerate a fi locuințe familiale;
- mașini, echipamente, instrumente specifice activității debitorului, mobilier, articole și aparate de uz casnic;
- toate vehiculele;
- pensii (cu unele excepții), produse de investiții, titluri de valoare și acțiuni;
- inventarul de care dispune orice afacere pe care o deține persoana aflată în faliment în nume propriu sau ca parte a unui parteneriat;
- creanțele deținute de persoana în faliment.

Există excepții la cele de mai sus:

- debitorii pot solicita exceptarea activelor personale în valoare de până la 6 000 EUR și pot solicita Înaltei Curți (*High Court*) să mărească această limită;
- activele care decurg din încălcarea drepturilor personale sunt excluse din procedura de faliment, întrucât acestea nu sunt drepturi care ar trebui să intre în posesia lichidatorului pentru creditorii, deoarece sunt proprii persoanei fizice;
- anumite drepturi la pensie (a se consulta legislația pentru clarificări suplimentare).

Persoana aflată în stare de faliment are obligația de a informa lichidatorul judiciar dacă primește active pe durata procedurii de faliment, indiferent de modul în care a intrat în posesia acestor active. Astfel de active intră în posesia lichidatorului judiciar atunci când acesta le revendică și sunt incluse în patrimoniul persoanei aflate în faliment.

4 Care sunt competențele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvență?

Procedura de insolvență

Un PIP, atunci când este desemnat de debitor, acționează ca negociator între debitor și creditorii acestuia. PIP sunt obligați prin lege să acționeze atât în interesul debitorului, cât și al creditorului (creditorilor); de aceea, sunt obligați să stabilească cea mai bună modalitate posibilă pentru toate părțile implicate într-un acord privind insolvența.

Rolul și funcțiile PIP includ:

- colaborarea cu un debitor care ia în considerare formularea unei propuneri de acord privind insolvența;
- acceptarea numirii sale pentru a acționa ca practician în insolvență;
- revizuirea declarației financiare predefinite (PFS) întocmită de debitor și furnizarea de recomandări debitorului cu privire la opțiunile și eligibilitatea acestora în ceea ce privește înaintarea unei propuneri privind rambursarea datoriilor sau privind un acord referitor la insolvența personală;
- asigurarea că informațiile financiare furnizate de debitor sunt corecte și complete;
- furnizarea unei opinii, pe baza criteriilor stabilite în legislație, cu privire la ce tip de acord privind insolvența (DSA sau PIA) se potrivește cel mai bine situației debitorului;
- furnizarea de informații referitoare la procedura aleasă, la efectul general ca urmare a acceptării unui acord privind insolvența și la costurile probabile asociate;
- solicitarea unui certificat de protecție (*Protective Certificate* - PC) în numele debitorului;
- notificarea tuturor creditorilor cu privire la PC, numirea PIP, anexarea unei copii a PFS completate de debitor;
- pregătirea unei propuneri adresate creditorilor și convocarea unei adunări a creditorilor, prevăzută de lege, pentru analizarea și votarea propunerii;
- în cazul în care propunerea se aprobă, notificarea ISI și a tuturor creditorilor cu privire la rezultat;
- după aprobarea sa de către instanță sau în cadrul procedurii de revizuire, executarea clauzelor acordului,

- inclusiv colectarea de fonduri de la debitor și plata către creditori pe durata acordului;
- monitorizarea acordului pe durata sa de funcționare;
- realizarea unei revizui a acordului cel puțin anual.

În procedurile de insolvență, rolul debitorului este de a participa în mod onest la proces, de a accepta acordul negociat de către PIP și de a respecta clauzele acordului.

Faliment

După pronunțarea falimentului, persoana aflată în faliment este deposedată de toate activele iar acestea intră în posesia lichidatorului judiciar (*Official Assignee in Bankruptcy* - OA). OA este un funcționar independent prevăzut de lege, al cărui rol este de a administra patrimoniul persoanei aflate în faliment și de a gestiona Departamentul „Falimente” al ISI.

În Irlanda, o persoană fizică poate fi numită practician în insolvență pentru a înlocui lichidatorul judiciar oficial al Înaltei Curți. În practică, astfel de numiri sunt extrem de rare. Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) nu specifică nicio calificare pentru astfel de numiri.

Posibilitățile debitorului în ceea ce privește procedura de faliment se limitează la posibilitatea de a contesta la Înalta Curte (*High Court*) anumite decizii ale OA. Debitorul are obligația de a respecta cererile formulate de biroul OA în ceea ce privește administrarea patrimoniului său.

5 În ce condiții se poate invoca o compensare?

Atât legile PI (*PI Acts*) din perioada 2012-2021, cât și legile privind falimentul (*Bankruptcy Acts*) din perioada 1988-2015 permit aplicarea compensărilor. Acestea prevăd că, la determinarea valorii unui activ sau a unei sume datorate, orice sold debitor sau creditor (b) al aceluiași creditor poate fi compensat cu suma inițială (a). Soldul rămas este astfel considerat datorie sau activ și poate fi datorat debitorului vizat de acord sau creditorului (creditorilor) acestuia.[iv]

În cazul în care un debitor are economii la o cooperativă de credit față de care are și o datorie, cooperativa de credit reține suma datorată de debitor din aceste economii.[v]

6 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?

Procedura de insolvență

Certificatul de protecție împiedică creditorul să ia măsuri pe durata valabilității acestuia. Acordul final va stabili ce s-a convenit cu privire la contractele preexistente.

Faliment

Falimentul nu afectează drepturile unui creditor garantat asupra garanției sale; cu alte cuvinte, creditorul garantat își păstrează toate drepturile pe care le deținea în conformitate cu clauzele garanției înainte de faliment - singura diferență este că OA deține acum proprietatea asupra bunurilor, și nu persoana aflată în faliment.

OA are datoria să valorifice (să vândă sau să înstrăineze) toate activele care fac parte din patrimoniul persoanei aflate în faliment pentru a stinge, în cea mai mare măsură, datoriile patrimoniului. Prin urmare, toate pretențiile în baza contractelor împotriva debitorului devin datorii ale patrimoniului. OA va continua numai în circumstanțe excepționale executarea contractelor de servicii la care persoana aflată în faliment este parte.

În cazul în care OA continuă executarea unui contract, acesta va răspunde personal, cu drept de indemnizare din fondurile patrimoniului.[vi]

7 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra acțiunilor intentate de

creditori individuali (cu excepția proceselor aflate pe rol)?

Procedura de insolvență

DSA sau PIA: Primul pas făcut de un debitor care dorește să opteze pentru DSA/PIA este să solicite un certificat de protecție de la instanța competentă. Acesta, dacă este obținut, împiedică anumiți creditori numiți sau specificați, care fac obiectul PC, să întreprindă acțiuni împotriva debitorului pentru recuperarea sau executarea datoriilor specificate. De fapt, creditorului îi este interzis:

- să inițieze o procedură judiciară în legătură cu datoria;
- să continue orice procedură judiciară, inclusiv hotărâri judecătorești etc., care a fost inițiată anterior acordării PC; cu alte cuvinte, astfel de proceduri judiciare se consideră suspendate pe durata valabilității PC;
- să ia orice măsură pentru recuperarea sau garantarea plății datoriei;
- să contacteze debitorul cu privire la datorie, cu excepția cazului în care debitorul solicită acest lucru;
- să modifice sau să rezilieze orice acord cu debitorul sau
- să inițieze procedura de faliment împotriva debitorului.

Odată ce debitorul acceptă un acord, pe toată durata acestuia creditorilor li se vor aplica restricții privind execuția similare celor prevăzute mai sus.

DRN: În cazul unui DRN, odată ce a fost acordat de către instanța competentă, pe durata acestuia se aplică aceleași măsuri de protecție precum cele menționate mai sus pentru DSA/PIA.

Faliment

Creditorii garantați și cei chirografari sunt tratați diferit în caz de faliment. Singura opțiune pe care o au creditorii chirografari ai unei persoane în faliment, pentru recuperarea datoriilor, este să depună o cerere în cadrul procedurii de faliment pentru creanța respectivă. Creditorii chirografari nu pot introduce proceduri judiciare împotriva persoanei în faliment după data pronunțării falimentului. Aceasta este o consecință directă și automată a ordinului de faliment emis de Înalta Curte (*High Court*). Drepturile creditorilor garantați nu sunt afectate de procedurile de faliment.

8 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?

Procedura de insolvență

DSA, PIA, DRN:

a se vedea răspunsul la întrebarea nr. 7.

Faliment

Similar activelor care fac parte din patrimoniul persoanei în faliment, OA înlocuiește această persoană în calitate de pârât în orice proces existent introdus de creditori împotriva acesteia. OA are opțiunea fie să se apere, să ajungă la un acord sau să renunțe la procedurile de faliment. Dacă OA apără cu succes interesele persoanei în faliment în cadrul procedurii, orice cerere reconvențională sau cheltuială va fi plătită din patrimoniul persoanei în faliment, în beneficiul tuturor creditorilor. Dacă procedura are succes sau dacă se ajunge la un acord, suma convenită devine o creanță admisă în cadrul procedurii de faliment.

9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvență?

Reunind părțile interesate, ISI a elaborat un document privind un protocol (precedent) standard pentru DSA și PIA. Acesta stabilește atât obligațiile debitorilor, cât și pe cele ale creditorilor pe durata acordului. La prezentul document sunt anexate modele de documente de protocol în cadrul DSA și PIA.

Creditorul participă după cum urmează:

1. Dovada datoriei: În cazurile DSA sau PIA, după ce instanța a emis un PC pentru un debitor, PIP trebuie să notifice creditorii vizați pentru a-i informa în legătura cu numirea sa și pentru a-i invita să depună dovada datoriilor lor și o indicație a modului în care ar trebui tratată datoria acestora în conformitate cu clauzele acordului.

În cadrul procedurii de faliment, toți creditorii au obligația să depună dovada oficială a datoriei înainte de a li se plăti dividende.

2. Votul: Atunci când este convocată adunarea creditorilor de către un PIP care acționează în numele unui debitor care dorește să inițieze un DSA sau un PIA, creditorii implicați au dreptul de a vota cu privire la clauzele acordului, cu condiția să fi prezentat dovada datoriei.

3. Obiecții: Creditorul poate formula obiecții în fața instanței înainte de intrarea în vigoare a clauzelor DSA sau PIA. Clauzele specifice sunt prevăzute în legislație.[vii]

4. Oferta de concordat (*Offer of Composition*): Creditorii au dreptul să voteze o ofertă de concordat înaintată de persoana în faliment. Această opțiune s-ar aplica atunci când persoana în faliment dorește să ajungă la o înțelegere cu unii creditori sau cu toți creditorii, înainte de expirarea termenului procedurii de faliment, cu scopul de a-și păstra toate activele.

10 În ce mod poate practicianul în insolvență să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?

11 Ce creanțe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanțelor apărute după deschiderea procedurii de insolvență?

Procedura de insolvență

În ceea ce privește DSA sau PIA, creanțele nu sunt înregistrate în mod oficial de către creditor împotriva debitorului. Prima etapă a procesului este completarea declarației financiare predefinite (PFS) de către debitor. PFS menționează toți creditorii și sumele datorate fiecărui creditor și reprezintă temeiul de fapt în baza căruia se emite PC. În urma emiterii PC, PIP poate solicita creditorilor să prezinte dovada datoriei, înainte de pregătirea de către acesta a unui acord privind insolvența. În cazul în care un creditor nu prezintă dovada datoriei după ce i s-a solicitat acest lucru, există implicații referitor la drepturile de vot cu privire la acord și distribuirea dividendelor.

În ceea ce privește o cerere pentru DRN, nu se ridică pretenții oficiale de către creditori, dar intermediarul acceptat poate solicita creditorului să confirme faptul că suma indicată de debitor ca fiind datorată este corectă.

Datoriile noi care se înregistrează după data încheierii acordului nu fac obiectul acestuia. În cazul în care amploarea datoriilor preexistente se modifică, poate fi necesară o modificare a acordului general (de exemplu, se cristalizează o datorie contingentă).

Faliment

În procedura de faliment, profilul patrimoniului persoanei în faliment (toate activele și datoriile acesteia) se stabilește pe baza a două formulare pe care persoana în faliment este obligată să le completeze și să le prezinte inspectorului în procedura falimentului în ziua pronunțării: declarația privind activitățile și declarația privind informațiile personale. Toate tipurile de datorii sunt incluse sub formă de creanțe nedovedită în cadrul procedurii de faliment, cu condiția ca acestea să fi fost angajate de debitor înainte de data pronunțării, adică data de la care începe procedura de faliment. Datoriile de orice natură angajate de persoana în faliment după data pronunțării nu pot fi incluse sub formă de creanță în cadrul procedurii de faliment.[viii]

12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor?

Procedura de insolvență

În urma emiterii unui PC în cadrul procedurilor DSA și PIA, creditorii specificați sunt notificați în legătură cu emiterea PC și li se comunică o copie a PFS a debitorului. Creditorului i se poate solicita să prezinte dovada datoriei și este întrebat în legătură cu preferința sa în ceea ce privește modul în care ar dori să fie stinsă datoria. Creditorul face dovada datoriei în același mod în care datoria unei persoane în faliment este dovedită în temeiul Legii falimentului (*Bankruptcy Act*).

După ce creditorul face dovada datoriei, va avea dreptul de a vota la adunarea creditorilor, prevăzută de lege, convocată în vederea aprobării propunerii debitorului. În cazul în care creditorul nu prezintă o dovadă a datoriei sau își dovedește în mod necorespunzător datoria, acesta nu poate participa la adunarea creditorilor și nici la plata dividendelor prevăzută în acord.

Faliment

Departamentul „Falimente” al ISI, la o zi după ce persoanele fizice sunt declarate în stare de faliment, transmite o notificare cu privire la persoanele fizice care au fost declarate în stare de faliment unei serii de instituții financiare înscrise pe o listă și de servicii guvernamentale. De asemenea, pronunțarea respectivă este publicată pe site-ul ISI și în *Iris Oifigiul*, publicația oficială a statului irlandez.

Tuturor creditorilor garantați din patrimoniul persoanei în faliment li se acordă un preaviz de treizeci de zile (în scris sau prin e-mail) de la data pronunțării, pentru a înregistra dovada creanței lor în patrimoniul persoanei respective. O astfel de dovadă a datoriei poate lua forma unor documente privind ipotecarea, facturi, extrase de cont și chitanțe sau, în anumite situații, poate fi solicitată o declarație pe proprie răspundere din partea creditorului.

Înainte ca un dividend să fie plătit creditorilor din patrimoniul persoanei în faliment, ISI va face publice plățile care urmează să fie efectuate și cauzele aferente. Creditorilor (atât cei garantați, cât și cei chirografari) li se acordă din nou treizeci de zile pentru a-și înregistra creanțele la ISI, fiind necesară aceeași sarcină a probei.

În toate cazurile, la solicitarea Departamentului „Falimente” al ISI, creditorii au obligația să completeze formulare standardizate privind dovada datoriei (*Proof of Debt Forms*), care sunt disponibile pe site-ul ISI.

13 Care sunt normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferință a creanțelor și drepturilor creditorilor în funcție de rangul acestora?

Datorii preferențiale

În acordurile privind insolvența personală (*Personal Insolvency Arrangement - PIA*) și în acordurile de rambursare a datoriilor (*Debt Settlement Arrangement - DSA*), datoriile preferențiale sunt plătite în conformitate cu clauzele acordului; în procedura de faliment, datoriile preferențiale au un rang inferior taxelor pentru procedura de faliment și oricăror costuri sau cheltuieli suportate de OA în legătură cu administrarea patrimoniului. Datoriile considerate a fi preferențiale sunt:

- anumite sume datorate administrației fiscale, cum ar fi impozitul pe venit, impozitul pe câștigul din capital, TVA, PAYE/PRSI etc.;
- anumite impozite către autoritățile locale suportate în cele 12 luni anterioare datei pronunțării falimentului sau încheierii acordului de către debitor (data de începere). Acestea includ impozite și taxe către consiliul local;
- salarii sau indemnizații datorate angajaților debitorului pentru cele 4 luni anterioare datei de începere;
- orice indemnizație pentru pensie, vacanță sau concediu medical datorată acestor angajați.[ix]

Datorii garantate

În cadrul unui PIA, creditorul garantat are obligații conform clauzelor acordului. În cadrul unui PIA obișnuit, creditorul garantat este plătit din veniturile debitorului în funcție de suma convenită în cadrul acordului. Venitul lunar rămas al debitorului, dacă este cazul, după deducerea RLE și a onorariilor PIP, se plătește creditorilor chirografari sub formă de dividend.

Procedura de faliment nu afectează drepturile creditorilor garantați. Acești creditori pot alege una dintre următoarele trei opțiuni în ceea ce privește datoria garantată:

- menținerea garanției - înseamnă că nu sunt incluși în procedura de faliment;
- valorificarea garanției și solicitarea sumei rezultate (dacă există) - creditorul calculează valoarea de piață justă a activului garantat și deduce această sumă din totalul datorat. Diferența rezultată (dacă există) este admisă în patrimoniul persoanei în faliment sub formă de datorie chirografară. Pe perioada procesului, creditorul garantat poate vinde activul în cauză;
- renunțarea la garanție - creditorul garantat are opțiunea de a renunța integral la garanție și de a se include creanța în patrimoniul persoanei în faliment sub formă de datorie chirografară.

Creanțe chirografare

Atât în cadrul PIA, cât și în cadrul DSA, datoriile creditorilor chirografari sunt stinse în conformitate cu clauzele convenite ale acordului. În cadrul DRN, dacă situația persoanei se îmbunătățește în perioada de supraveghere, aceasta trebuie să notifice ISI și, în funcție de nivelul schimbării, i se poate solicita să contribuie la ceea ce datorează.

Creanțele creditorilor chirografari din cadrul patrimoniului persoanei în faliment au același rang. Datoriile acestora sunt stinse prin plata fondurilor rămase după plata taxelor pentru procedura de faliment, a onorariilor OA și a datoriilor preferențiale.

14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?

Procedura de insolvență

Condiția generală pentru închiderea satisfăcătoare a procedurii de insolvență este ca debitorul să își fi respectat obligațiile care îi revin în temeiul acordului pe toată durata acestuia. Odată ce această condiție este îndeplinită, debitorul este eliberat de datoriile sale chirografare. Statutul datoriei garantate depinde de clauzele specifice ale acordului.

În cazul în care debitorul încalcă clauzele DRN, DSA sau PIA, acordul poate fi reziliat. În cazul în care debitorul înregistrează arierate pe o perioadă de 6 luni, acordul se consideră nul. În orice caz, debitorul devine răspunzător pentru datoriile integrale pe care le datorează, inclusiv toate arieratele, taxele și dobânzile acumulate în perioada de neplată în legătură cu datoriile respective.

Faliment

Persoana în faliment care a respectat procedura de faliment este în mod automat eliberată din faliment după o perioadă de un an. Aceasta are posibilitatea, în orice etapă a procedurii de faliment, să facă o ofertă (concordat) creditorilor săi pentru stingerea datoriilor. Persoana în faliment trebuie să depună la Înalta Curte (*High Court*) o cerere de suspendare a procedurii de faliment în cazul său; aceasta împiedică OA să valorifice în continuare activele din patrimoniu. Ulterior, persoana în faliment poate să transmită creditorilor săi oferta de concordat depusă la Înalta Curte (*High Court*). Oferta de concordat este votată de creditorii persoanei în faliment; în cazul în care cel puțin 60 % dintre acești creditori (în funcție de numărul și valoarea datoriilor) sunt de acord cu condițiile ofertei, aceasta este adoptată.

Plata sumei convenite în cadrul ofertei de concordat poate proveni din dividende ale patrimoniului sau din fondurile personale ale persoanei în faliment. Orice onorariu sau cheltuielă a biroul OA, suportată în contextul administrării procedurii de faliment, precum și orice datorie preferențială, trebuie să fie plătite. Odată ce OA aprobă oferta de concordat mediată de Înalta Curte (*High Court*), falimentul încetează.

15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?

Procedura de insolvență

Creditorii chirografari - nu se aplică.

Creditorii garantați - statutul datoriei garantate depinde de clauzele specifice ale acordului.

Faliment

În procedura de faliment, creditorii nu pot urmări o persoană în stare de faliment după data pronunțării falimentului, pentru datoriile existente (datoriile angajate de persoana în faliment după pronunțarea falimentului pot fi urmărite în mod obișnuit); în schimb, aceștia trebuie să ia legătura direct cu OA. Odată ce falimentul încetează, și anume, după o perioadă de un an, în majoritatea cazurilor (cazurile de nerespectare etc. pot prelungi acest termen până la 15 ani), toate creanțele chirografare (inclusiv datoriile preferențiale) sunt stinse. Datoriile asociate creditorilor garantați, în cazul în care aceștia își exercită opțiunea de a își menține garanția, persistă după data stingerii. În cazul creditorilor garantați, procedura de faliment nu afectează drepturile acestora asupra activului garantat.

În cazul în care creditorul garantat și-a valorificat garanția și a solicitat diferența rezultată în cadrul procedurii de faliment (sub formă de datorie chirografară), partea rămasă după plata dividendelor va fi anulată după stingerea datoriilor. Ar trebui menționat că, dacă un creditor garantat își exercită doar opțiunea de a menține garanția (și de a nu solicita diferența în cadrul procedurii de faliment), acesta nu va putea urmări debitorul pentru vreo diferență după încetarea falimentului. În acest scenariu, efectul net al falimentului asupra unui împrumut garantat (sau ipotecă) este acela că orice porțiune a împrumutului care depășește valoarea activului asociat (la data pronunțării falimentului) este tratată ca o datorie chirografară.

16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?

Procedura de insolvență

DSA sau PIA: În procedura de insolvență, creditorii sunt cei care suportă în general costurile acordului. Onorariile PIP, astfel cum au fost convenite cu creditorii în momentul votării acordului și aprobării acestuia, sau cu ocazia aprobării ulterioare de către instanță în cadrul unei proceduri de revizuire, se deduc din fondurile disponibile ale debitorului. În cazul în care un creditor ridică o obiecție în legătură cu PC sau cu acordul, creditorul suportă în general cheltuielile proprii [x]. În cazul în care un creditor ridică o obiecție în legătură cu un PIA propus, acesta poate solicita instanței acordarea cheltuielilor de judecată dacă obiecția sa este menținută [xi]. În condiții normale, costurile urmează cauza, adică partea care angajează costurile prin acțiunile sale trebuie să le plătească.

DRN: Nu există costuri asociate unei DRN.

Faliment

Creditorii suportă costurile falimentului, care sunt acoperite din orice fond disponibil în patrimoniul persoanei în faliment.

17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

Procedura de insolvență

Printre condițiile pe care un debitor trebuie să le îndeplinească înainte de a putea intra în procedura de insolvență se numără o dispoziție prin care debitorul trebuie să furnizeze o declarație completă și corectă privind situația financiară și să semneze o declarație pe proprie răspundere care confirmă aceste informații. Practicianul în insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Practitioner* - PIP) trebuie, de asemenea, să se asigure că

debitorul dă o declarație autentică și că a furnizat toate informațiile pertinente complete în legătură cu situația sa financiară. Creditorul sau PIP, sau ISI, numai în cazul unei DRN, poate solicita instanței să încheie procedura de insolvență din anumite motive care sunt prevăzute în Legea PI, inclusiv în cazul în care:

- prin conduita sa, debitorul și-a aranjat situația financiară astfel încât să devină eligibil pentru un acord sau o DRN;
- cerințele procedurale ale legii nu au fost îndeplinite;
- există inexactități sau omisiuni în declarația financiară predefinită (*Prescribed Financial Statement - PFS*) a debitorului care au dus sau pot duce la un prejudiciu material pentru creditor;
- există cerințe de eligibilitate nerespectate de debitor;
- debitorul a acordat preferință unui terț, reducând astfel suma disponibilă pentru plata datoriilor sale sau
- debitorul a săvârșit o infracțiune prevăzută în Legea privind insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Act*) din 2012 (astfel cum a fost modificată).

Creditorii nu au dreptul de a solicita anularea tranzacțiilor sau transferul de active înainte de începerea procedurii de insolvență. Cu toate acestea, dacă se consideră că debitorul a efectuat contribuții excesive la un fond de pensii, creditorul poate solicita instanței măsuri financiare reparatorii. Drept urmare, instanța poate dispune ca furnizorul fondului să restituie integral suma respectivă pentru a fi distribuită între creditorii care sunt parte la acord.

Faliment

Transferurile anterioare de active și plățile pe care persoana în faliment le-a efectuat către creditori sau alte persoane pot fi anulate în conformitate cu legislația falimentului. Aceasta include situații în care:

- persoana în faliment a plătit o sumă de bani sau a transferat un activ unui creditor acordând preferință acestuia în raport cu ceilalți creditori față de care are datorii. OA poate solicita anularea unor astfel de plăți, efectuate în cei trei ani anteriori datei pronunțării falimentului. Dacă demersul OA este finalizat cu succes, suma în cauză va fi transferată în patrimoniul persoanei în faliment, în beneficiul tuturor creditorilor;^[xii]
- persoana în faliment a transferat sau a oferit unui terț un activ pentru o sumă mai mică decât valoarea justă de piață. În urma aprobării de către Înalta Curte (*High Court*) a cererii OA, aceste transferuri efectuate în termen de trei ani înaintea datei pronunțării falimentului pot fi anulate, iar diferența va fi restituită în patrimoniul persoanei în faliment, în beneficiul tuturor creditorilor;^[xiii]
- persoana în faliment a transferat un activ sau a efectuat o plată care poate fi considerată a fi o „tranzacție de evitare”, adică aceasta a avut intenția să evite includerea activului sau a sumei de bani în patrimoniu. În aceste cazuri se aplică două perioade de timp:
 - orice astfel de tranzacție efectuată în termen de trei ani înainte de pronunțarea falimentului poate fi anulată de OA în urma aprobării cererii sale la Înalta Curte (*High Court*) și
 - orice astfel de tranzacție efectuată în termen de cinci ani înainte de pronunțarea falimentului, cu condiția ca persoana în faliment să nu poată dovedi că era solvabilă în momentul tranzacției.^[xiv]

În toate scenariile de mai sus, OA trebuie să dovedească, printr-o declarație pe proprie răspundere, în fața Înaltei Curți (*High Court*), că aceste tranzacții au fost efectuate efectiv, într-o manieră care să satisfacă Înalta Curte (*High Court*), în conformitate cu legislația; astfel, aceste tranzacții /transferuri ar urma să fie considerate a fi în detrimentul creditorilor patrimoniului persoanei în faliment.

[i] Consultați capitolul 3 secțiunile 59-64 (DSA) și capitolul 4 secțiunile 93-98 (PIA) din Legea insolvenței (*Insolvency Act*) din 2012 (astfel cum a fost modificată) pentru legislația privind certificatele de protecție (*Protective Certificates - PC*)

[ii] Secțiunea 115A din Legea insolvenței (*Insolvency Act*) din 2012 (astfel cum a fost modificată)

[iii] Consultați partea 5 din Legea privind insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Act*) din 2012 pentru temeiul legal pentru practicienii în insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Practitioner*) și regulamentele din 2013 adoptate în temeiul Legii privind insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Act*) din 2012 (Autorizarea și supravegherea practicienilor în insolvența persoanelor fizice) (S.I. nr. 209 din 2013) pentru criteriile de calificare, standarde de reglementare și cerințe de autorizare. A se vedea secțiunea 7 din

Legea din 2021 privind insolvența persoanelor fizice (modificare) pentru temeiul legislativ al PIP prin care se solicită unei persoane să îndeplinească funcții de PIP.

[iv] Secțiunea 135 din Legea privind insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Act*) din 2012 (astfel cum a fost modificată) și secțiunea 17 din prima anexă la Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) din 1988 (astfel cum a fost modificată)

[v] Secțiunea 135 alineatul (2) din Legea privind insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Act*) din 2012 (astfel cum a fost modificată)

[vi] Secțiunea 61 și secțiunea 136 din Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) din 1988 (astfel cum a fost modificată)

[vii] Secțiunea 87 (DSA) și secțiunea 120 (PIA) din Legea privind insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Act*) din 2012 (astfel cum a fost modificată)

[viii] Secțiunea 75 din Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) din 1988 (astfel cum a fost modificată)

[ix] Secțiunea 81 și secțiunea 101 din Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) din 1988 (astfel cum a fost modificată)

[x] Secțiunea 97 din Legea privind insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Act*) din 2012 (astfel cum a fost modificată)

[xi] Secțiunea 115 din Legea privind insolvența persoanelor fizice (*Personal Insolvency Act*) din 2012 (astfel cum a fost modificată)

[xii] Secțiunea 57 din Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) din 1988 (astfel cum a fost modificată)

[xiii] Secțiunea 58 din Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) din 1988 (astfel cum a fost modificată)

[xiv]

Secțiunea 59 din Legea falimentului (*Bankruptcy Act*) din 1988 (astfel cum a fost modificată)

Ultima actualizare: 11/05/2026

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.